

هفته نامه مدیریت حوادث

۱۸ قوس الی ۲۳ قوس ۱۴۰۲

شماره سی و هشتم

۱۷ میلیونه ۲۵ زره او ۵۴۰ افغانی ۱۴۷۰ زیانمنو او اړمنو
کورنیو ته په لغمان ولایت کې ووپشل شوې

د CWSA موسسې د لغمان ولایت پېښو سره د مبارزې
ریاست سره په همغږۍ، د یاد ولایت په الینگار، دولت شاه
ولسوالیو او مرکز مهترلام کې ۱۴۷۰ زیانمنو او اړمنو کورنیو ته
له سروې وروسته نغدي مرستې ووپشلې...

ادامه در صفحه ۲

۱۶۲۲ اړمنو کورنیو ته په ننگرهار ولایت کې
نغدي او غیرخوراکی مرستې ووپشل شوې

د کډوالۍ نړۍ وال سازمان د ننگرهار ولایت پېښو سره
د مبارزې ریاست سره په همغږۍ، د یاد ولایت په بتي
کوټ، کامه، دره نور، حصارک، بهسود، سره رود،
شینواری ولسوالیو او مرکز...

ادامه در صفحه ۲

توزیع مساعدت نقدی و غذایی برای
خانواده متضرر و بی بضاعت در سمنگان

دفتر آقا خان برای اسکان (AKAH)، تحت نظارت
ریاست آمادگی مبارزه با حوادث ولایت سمنگان،
۴۴۶ خانواده متضرر و بی بضاعت در ولسوالی خرم
سارباغ آن ولایت را تحت پوشش...

ادامه در صفحه ۲

توزیع مساعدت نقدی برای ۱۰۸۷ خانواده متضرر
در بامیان

ریاست آمادگی مبارزه با حوادث ولایت بامیان،
تحت حمایت مالی مؤسسه اکشن اید (Action Aid)،
برای ۱۰۸۷ خانواده متضرر ناشی از سیلاب
های سال روان در ...

ادامه در صفحه ۳

۱۷ میلیونه ۲۵ زره او ۵۴۰ افغانی ۱۴۷۰ زیانمنو او اړمنو کورنیو ته په لغمان ولایت کې ووېشل شوې

د CWSA موسسې د لغمان ولایت پېښو سره د مبارزې ریاست سره په همغږۍ، د یاد ولایت په الینگار، دولت شاه ولسوالیو او مرکز مهترلام کې ۱۴۷۰ زیانمنو او اړمنو کورنیو ته له سروې وروسته نغدی مرستې ووېشلې. په دغو مرستو کې هرې کورنۍ ته ۱۱۵۸۲ افغانۍ ووېشل شوې.

۱۶۲۲ اړمنو کورنیو ته په ننگرهار ولایت کې نغدی او غیرخوراکی مرستې ووېشل شوې

د کډوالۍ نړۍ وال سازمان د ننگرهار ولایت پېښو سره د مبارزې ریاست سره په همغږۍ، د یاد ولایت په بټی کوټ، کامه، دره نور، حصارک، بهسود، سره رود، شینواری ولسوالیو او مرکز جلال آباد ښار اړوند ۱۶۲۲ اړمنو کورنیو ته له سروې وروسته نغدی او غیرخوراکی مرستې ووېشلې. په دغو مرستو کې هرې کورنۍ ته ۲۰۰ امریکایي ډالر، ۳ تختې کمپلې او ژمنۍ جامې ووېشل شوې.

توزیع مساعدت نقدی و غذایی برای ۴۴۶ خانواده متضرر و بی بضاعت در سمنگان

دفتر آقا خان برای اسکان (AKAH)، تحت نظارت ریاست آمادگی مبارزه با حوادث ولایت سمنگان، ۴۴۶ خانواده متضرر و بی بضاعت در ولسوالی خرم سارباغ آن ولایت را تحت پوشش مساعدت های غذایی و غیر غذایی قرار داد. در این پروسه برای ۲۲۳ خانواده پول نقد توزیع شد که هر خانواده مبلغ ۱۲۳۰۸ افغانی دریافت کردند و همچنان برای بقیه ۲۲۳ خانواده، مواد غذایی مساعدت گردید که هر خانواده، ۲۰۰ کیلو آرد، ۱۶ لیتر روغن، ۱۶ کیلو لوبیا و ۲ کیلو نمک دریافت کردند.

توزیع مساعدت نقدی برای ۱۰۸۷ خانواده متضرر در بامیان

ریاست آمادگی مبارزه با حوادث ولایت بامیان، تحت حمایت مالی مؤسسه اکشن اید (Action Aid)، برای ۱۰۸۷ خانواده متضرر ناشی از سیلاب های سال روان در ولسوالی های یکاولنگ ۲ و ورس، پول نقد توزیع کرد. در این روند برای هر خانواده، مبلغ ۸۷۲۰ افغانی مساعدت گردید.

۲۵۰ اړمنو کورنیو په پکتیکا ولایت کې نغدی مرستې ترلاسه کړې

د DRC موسسې د پکتیکا ولایت پېښو سره د مبارزې ریاست سره په همغږۍ، د یاد ولایت په وړمۍ او گومل ولسوالیو کې ۲۵۰ اړمنو کورنیو ته له سروې وروسته نغدی مرستې ووبشلې. په دغو مرستو کې هرې کورنۍ ته ۱۳۵۰۰ افغانۍ ووبشل شوې.

۵۰ زیانمنو کورنیو سره په کندهار ولایت کې نغدی مرستې ترسره شوې

د IRW موسسې د کندهار ولایت پېښو سره د مبارزې ریاست سره په همغږۍ، د یاد ولایت ارغستان ولسوالۍ اړوند ۵۰ کورنیو ته چې د طبیعي پېښو له امله یې کورونه په نیمه ډول زیانمن شوي و، له سروې وروسته یاد شمېر کورنیو ته نغدی مرستې ووبشلې. په دغو مرستو کې له یادې جملې ۳۵ کورنیو ته ۱۷۰۰۰ افغانۍ هرې کورنۍ او ۱۵ نورو کورنیو ته ۲۷۹۰۰ افغانۍ هرې کورنۍ ته ووبشل شوې.

توزیع پول نقد و البسه زمستانی برای ۸۱۲ خانواده متضرر و عودت کننده در بدخشان

ریاست آمادگی مبارزه با حوادث ولایت بدخشان، تحت حمایت مالی دفتر سازمان جهانی مهاجرت (IOM)، برای ۸۱۲ خانواده متضرر ناشی از حوادث طبیعی و عودت کننده از کشورهای ایران و پاکستان، در مرکز ولسوالی های آن ولایت، پول نقد و البسه زمستانی مساعدت کرد.

در این پروسه برای هر خانواده، مبلغ ۱۳۸۰۰ افغانی پول نقد، ۳ تخته کمپل و یک بسته البسه زمستانی توزیع شد.

۲ میلیون و ۲۳۴ زره افغانی ۳۴۶ کاریگرو ته د کار په بدل کې په ننگرهار ولایت کې ووېشل شوې

د RRAA موسسې د ننگرهار ولایت پېښو سره د مبارزې ریاست سره په همغږی او همکاری، د یاد ولایت بټی کوټ او کوټ ولسوالیو کې ۳۴۶ کاریگرو ته د کانالونو پاکولو کار ترسره کولو په بدل کې نغدی پیسې ووېشلې. د یادونې وړ ده چې په درېیو کټگوریو کې هر کاریگر ته له ۴۰۰ نه تر ۸۰۰ افغانی ووېشل شوې.

توزیع مواد غذایی و غیر غذایی برای ۳ خانواده متضرر در جوزجان

ریاست آمادگی مبارزه با حوادث ولایت جوزجان، ۳ خانواده متضرر ناشی از حوادث طبیعی در آن ولایت را تحت پوشش مساعدت های غذایی و غیر غذایی قرار داد.

در این مساعدت برای هر خانواده، ۱۰۰ کیلو گندم، ۳ کیلو شکر، ۵ کیلو ماش، البسه زمستانی برای بزرگسالان و اطفال، ۲ دسته سطل، ۳ تخته رو جایی، یک بسته بهداشتی، لوازم آشپزخانه، یک پایه خیمه ترپالی و ۲ تخته کمپل توزیع شد.

توزیع بیش از ۵ میلیون افغانی پول نقد برای ۴۰۰ خانواده آسیب پذیر و بی بضاعت در بدخشان

ریاست آمادگی مبارزه با حوادث ولایت بدخشان، با پشتیبانی مالی دفتر مؤسسه میهن ایست، ۴۰۰ خانواده آسیب پذیر و بی بضاعت در قریه جات مختلف ولسوالی درایم آن ولایت را تحت پوشش مساعدت های نقدی قرار داد. در این پروسه برای هر خانواده، مبلغ ۱۳,۹۹۲ افغانی پول نقد توزیع شد.

توزیع مساعدت غذایی برای ۲۲۳ خانواده متضرر و بی بضاعت در سمنگان

دفتر آقا خان برای اسکان (AKAH)، تحت نظارت ریاست آمادگی مبارزه با حوادث ولایت سمنگان، ۲۲۳ خانواده متضرر و بی بضاعت در ولسوالی فیروز نخچیر آن ولایت را تحت پوشش مساعدت های غذایی قرار داد.

در این پروسه برای هر خانواده، ۲۰۰ کیلو آرد، ۱۶ لیتر روغن، ۱۶ کیلو لوبیا و ۲ کیلو نمک طعام توزیع شد.

ماهیت زلزله اقدامات قبل، حین و بعد از وقوع آن

انجنیر سید سروالدین سیفی
کارشناس زلزله
وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث

قسمت اول

پیشگفتار

در گذرگاه تاریخ حوادث طبیعی متعددی همچون سیل، زلزله، خشکسالی، لغزش زمین، برفکوب و ... در سرزمین افغانستان به وقوع پیوسته است. در این میان زلزله یکی از مهمترین حوادثی بوده که خسارات جانی و مالی فراوانی بر جای گذاشته است. از جمله میتوان به زلزله بدخشان، تخار، ننگرهار، خوست و ... اشاره نمود که دهها هزار نفر در این حوادث جان های شریف خود را از دست داده اند. حوادث اخیر، در واقع نقطه عطفی است در تاریخ حوادث کشور، تا مسئولین با رویکرد تازه، راهکارهای مناسبی را به منظور کاهش اثرات ناشی از حوادث طبیعی برگزینند. بی تردید، جامعه با شناخت، آموزش و آمادگی جهت مقابله با حوادث، خود بز رگترین و بهترین عامل در کاهش خسارات ناشی از حوادث خواهند بود. بدین منظور، موضوع "ماهیت زلزله" جهت شناخت اجمالی از این حادثه طبیعی، برای آگاهی عموم تهیه شده است.

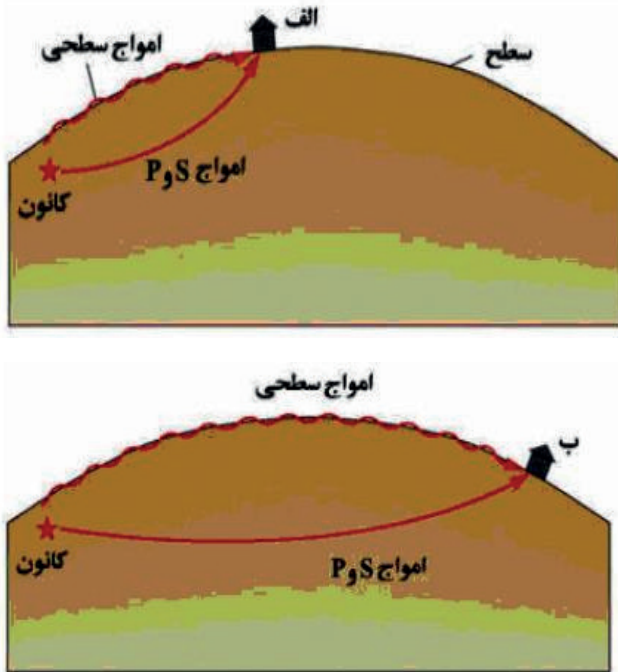
مقدمه

زلزله، تکان خوردن زمین در اثر حرکت سریع پوسته سخت خارجی زمین است. زلزله هنگامی رخ می دهد که نیروی کششی ذخیره شده در درون زمین و در پوسته سخت و صخرهای آن ناگهان آزاد میشود و این انرژی رها شده از طریق امواج زلزله به سطح زمین منتقل میشود. به مطالعه زمینلرزه و امواجی که بوجود می آورد زلزله شناسی Seismology و به دانشمندانی که در مورد زلزله مطالعه می کنند زلزله شناس Seismologist میگویند. میزان تخریب یک زلزله به بزرگی/ بزرگی Magnitude و طول مدت آن، و یا میزان تکان های ایجاد شده بستگی دارد. البته طراحی یک ساختمان و مصالح بکار رفته در آن نیز در میزان تخریب ایجاد شده مؤثر است. زمین لرزه ممکن است خیلی کوچک و نامحسوس باشد و یا در طول هزاران کیلومتر دورتر باعث ایجاد تکان شود. در عین حال زلزله میتواند باعث تغییر شکل زمین شود و ساختمانها و دیگر ساختارهای روی آن را تخریب کن، و نیز ایجاد سونامی Tsunami امواج بسیار بزرگ بحر" بنماید. این خرابی ها میتواند تلفات بسیاری را در بر داشته باشد. در تمام دنیا روزانه چندصد زلزله رخ می دهد و شبکه جهانی زلزله نگاری در هر روز در حدود میلیونها زلزله را ثبت مینماید. زلزله های بزرگ جهان، مانند زلزله آلاسکا ۱۹۶۴ که میلیونها دلار خرابی به بار آورد هرچند سال یک بار رخ میدهد. در چندصد سال اخیر، میلیونها نفر در سراسر دنیا در اثر زلزله کشته شده اند، از آن جمله میتوان از زلزله تانگشان چین در ۱۹۶۷ نام برد که بیش از ۲۴۰,۰۰۰ نفر کشته بر جای گذاشت. در سراسر جهان، زلزله خرابیهای ساختاری و مالی بسیاری ایجاد نموده است. اقدامات احتیاطی مانند آموزش و برنامه ریزی برای مقابله با زلزله و نیز مقاوم سازی و انعطاف پذیرکردن ساختمانها میتواند خسارات مالی و جانی ناشی از زلزله را کاهش دهد.

ساختار زلزله

زلزله شناسان بخش هایی از یک زمینلرزه، مانند آنچه در سطح پوسته زمین هنگام زلزله رخ می دهد را آزمایش میکنند تا ببینند چگونه این انرژی از درون زمین به بیرون حرکت می کند» چگونه ایجاد خرابی می نماید و باعث لغزش گسله های ایجاد شده در سطح زمین می گردد. گسل همان شکاف پوسته زمین است که صخره های یکی از دو طرف شکاف حرکت کرده است. زلزله شناسان در مورد اثرات زلزله و اینکه چگونه می شود وقوع آن را پیشبینی کرد و برای کاهش بروز خرابی های ناشی از تکان زمین آماده شده با فعالیت زلزله های گوناگون اطلاعات خوبی بدست آوردند

کانون و مرکز زلزله

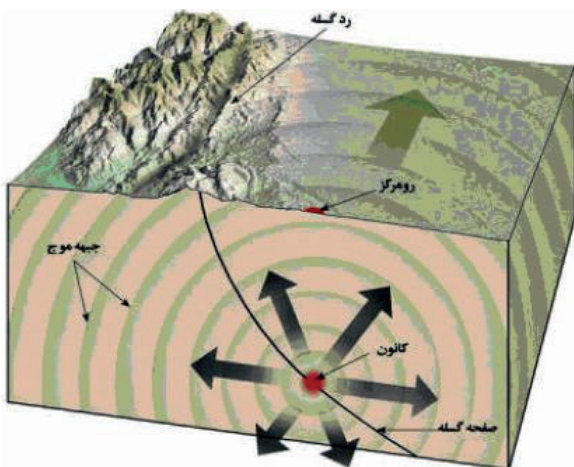

نقطه ای در درون زمین و در طول پارگی و از هم گسیختگی یک گسل زمین شناسی که زلزله از آن منشأ می گیرد را کانون یا هیپوسنتر و نقطه ای که مستقیم در بالای کانون و در سطح زمین وجود دارد را مرکز زلزله میگویند. امواج زلزله از کانون بطور شعاعی به اطراف گسترش می یابد و در نهایت در طول پارگی گسل شکل می گیرد. اگر کانون نزدیک سطح باشد، عمق بین ۰ تا ۷۰ کیلومتر، زلزله با کانون سطحی ایجاد می شود. اگر این عمق متوسط باشد و یا در زیر پوسته باشد، عمق بین ۷۰ تا ۷۰۰ کیلومتر یک زلزله با کانون عمیق ایجاد میشود. زلزله های با کانون سطحی؛ زلزله های بزرگتر و مخرب تری هستند. زیرا به سطح زمین که دارای صخره های محکم تری است؛ نزدیک ترند و بنابراین نیروی کششی بیشتری ایجاد میکنند

زلزله شناسان از مشاهدات خود دریافته اند که بیشتر زلزله ها سطحی هستند و بیشتر آنها نیز در لبه های صفحه رخ می دهند، مناطقی که صفحات پوسته زمین در مقابل هم حرکت می کنند (صفحه تکتونیک). بقیه زلزله ها از جمله زلزله های با کانون عمیق، میتوانند از مناطق برخورد صفحه ها، که یک صفحه تکتونیک بر روی یا زیر صفحه دیگر حرکت می کند منشأ بگیرد

گسل

تنش و فشار در پوسته زمین ایجاد گسل می نماید که در نهایت منجر به زمینلرزه می گردد. ویژگی های زلزله بیش از همه به نوع لغزش گسل یا حرکت در طول گسلی که ایجاد زلزله می کند، بستگی دارد. زمین شناسان گسلها را براساس جهت لغزش تقسیم بندی می کنند. سطح بین دو طرف یک گسل نسبت به سطح زیرین، همیشه عمودی نیست و بیشتر با یک زاویه به درون زمین فرو میرود. هنگامی که صخره روی سطح گسل به درون زمین و به سمت پایین میرود، گسل را یک گسل نرمال و معمولی می خوانند. هنگامی که دیوارها نسبت به دیواره پایین، به سمت بالامیلغزد به آن گسل معکوس میگویند. هم گسل معمولی و هم معکوس، جابجایی عمودی و یا حرکت یک طرف گسل به سمت بالای طرف دیگر را ایجاد می کند که در سطح به شکل گسل پاره نمایان میشود. گسله های ضربه ای لغزشی نوع دیگر گسل هستند که جابجایی افقی یا لغزش در کنار یکدیگر را در پی دارند. این نوع اغلب در طول لبه های بین دو صفحه ای که در کنار هم میلغزند، دیده می شود

حرکت ناگهانی صخره ها در طول یک گسل ایجاد ارتعاش میکند که انرژی را از زمین به شکل موج منتقل میکند. امواجی که از زیر سطح زمین به صخره ها منتقل می شود را امواج بدنه میگویند که خود بر دو نوع است: اولیه یا P و ثانویه یا S. امواج S به امواج شکافنده که زمین را به جلو و عقب حرکت میدهد نیز معروف است. زلزله ها حامل امواج سطحی نیز هستند که از مرکز زلزله به سطح زمین بیرون میآید. دو نوع امواج سطحی عبارتند از: ریلی؛ که بنام داکتر انگلیسی لرد ریلی و امواج لائو بنام دانشمند انگلیسی نامیده شد. امواج سطحی نیز با ایجاد تکان زمین، زیرسازیهایی ساختمانی و مانند آن، خرابی سازه های ایجاد میکنند. امواج بدنه؛ یا امواج P و S از کانون زلزله و از درون گسل در حال شکاف که به اطراف گسترش می یابد؛ شروع میشود. امواج P امواج فشاری هستند زیرا مواد سخت و صخره های را در مسیر خود به جلو و عقب و در جهت امواج حرکت می دهند و به تناوب صخره ها را فشرده و منبسط می نمایند. امواج P سریعترین امواج لرزه های هستند که در صخره های محکم با سرعت ۶ تا ۷ کیلومتر بر ثانیه طی مسیر میکنند. پس از امواج P امواج S میآیند، که پیش از آنکه صخره ها را بفشارند، در طول مسیر آنها را میشکافند یا می پیچانند. این امواج با سرعت $3/5$ کیلومتر بر ثانیه حرکت میکنند و باعث می شوند مواد صخره ای به بالا، پائین و عمود بر مسیر امواج حرکت کند و منجر به متلاشی شدن صخره ها گردد. هر دو نوع موج P و S به درون زمین حرکت می کنند و درست مانند امواج نور درون شیشه منعکس یا شکسته میشود. زلزله شناسان با آزمایش این شکست میتوانند دریابند که منشأ زلزله در کجا قرار دارد.

در سطح زمین امواج ریلی در مسیر امواج باعث حرکت ذرات صخره ای به جلو، بالا، عقب و پائین می شوند. این حرکت چرخشی تقریباً شبیه قطعه های جلبک (موج) آب است که در امواج ابحار گرفتار شده و در یک مسیر چرخشی به سمت ساحل در تلاطم است. نوع دوم امواج سطحی یا همان امواج لائو، باعث میشود که صخره ها بطور افقی یا در کنار هم و با زاویه عمودی نسبت به مسیر امواج، بدون جابجایی عمودی حرکت کنند. امواج ریلی و لائو همیشه آهسته تر از امواج P و اغلب آهسته تر از امواج S حرکت میکنند.

پیام ما: توصیه های محافظتی در هنگام وقوع زلزله

- از پنجره و کلکین های بلند که بدون مهار هستند و همچنین اشیای که ممکن است در روی شما سقوط کنند و پرت شوند دور شوید؛
- آرامش خود را حفظ کنید ترس و سراسیمه گی خود را کنترل نمایید؛
- هنگام خارج شدن از خانه از لفت استفاده ننمایید.